GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŮ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:

la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 131. Lunĭ, Marţĭ 16 (28) Iunie. 1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Iulie 1887 st. v., se va începe **unŭ nou abonamentŭ** pe triluniulŭ Iulie, Augustŭ şi Septemvre la care invitămŭ pe toţi onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai foiei nostre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
pe trei lunĭ	3 fl.	pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şese „	6 „	„ şese „	20 „
„ unŭ anŭ	12 „	„ unŭ anŭ	40 „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Abonaţilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ făşiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Braşovŭ, 15 Iunie 1887.

Primatele dela Strigoniu e fórte supĕratŭ asupra regimului Tisza. Aşa se pare celŭ puţinŭ din semnele ce se arată. Ómenĭ cu băgare de sémă au observatŭ, că în archidiecesa Strigoniană au fostŭ aleşĭ totŭ numai deputaţĭ ai oposiţiunei şi póte nu fără causă susţinŭ „gurile rele“, că acésta nu s'ar fi întâmplatŭ décă Coloman Tisza s'ar bucura de simpatiele cardinalului Simor.

Şi nicĭ nu e lucru puţinŭ pentru căpetenia bisericei catolice unguresci a vedé cum puterea calvinului Tisza cresce pe ḍi ce merge şi cum se rĕsfaţă la umbra atotputerniciei calvinului neastĕmpĕratulŭ ministru-ordonanţă Trefort, despre care nu se mai scie de ce confesiune se ţine.

De curêndŭ Trefort, în scrisórea adresată alegĕtorilorŭ sĕi, s'a pronunţatŭ cu amărăciune asupra imputărilorŭ, ce i se facŭ mai alesŭ din partea clerului romano-catolicŭ că ţine prea puţinŭ contŭ de biserică şi de aceea că este şi ministru de culte. Elŭ le spune că are presemţulŭ, c vlădicii îi vorŭ crea încă multe dificultăţĭ.

Vomŭ trebui sĕ găsimŭ fórte justificată acésta temere, mai alesŭ décă vomŭ avé în vedere programulŭ, ce l'a desfăşuratŭ ministrulŭ de culte cu aceea ocasiune: regularea afacerilorŭ căsătoriilorŭ mixte; regularea fondurilorŭ aşanumite „religionare şi de studii,“ carĭ, cum pretinde ministrulŭ, suntŭ „fondurĭ ale ţerei,“ deşi suntŭ menite pentru scopurĭ catolice; regularea administrărei acestorŭ fondurĭ, şi fundaţiunĭ sub forme censtituţionale — se 'nţelege aşa ca sĕ mai pótă dispune asupra lorŭ şi d. Trefort; — în fine controlarea averilorŭ bisericelorŭ, capitulelorŭ şi a mănăstirilorŭ cu privire la clădirĭ, pădurĭ, contribuţiă ş. a.

Étă totŭ atâtea cestiunĭ fórte delicate, carĭ, în faţa tendinţelorŭ vedite de a trage totŭ mai multŭ biserica şi clerulŭ în mrejele atotputerniciei calvinescĭ a statului, au trebuitŭ sĕ împle de îngrijire pe primatele Ţĕrei unguresci. Cu tóte că-şĭ trage originea din poporŭ, ca fiu alŭ unui cismarŭ din Stuhlweissenburg, cardinalulŭ Simor nu este atâtŭ de „democraticŭ“, ca sĕ se mulţăméscă cu rolulŭ ce voiesce sĕ i-lŭ dea bisericei şi clerului în statŭ „democratulŭ“ Trefort, ci este de părere, că biserica catolică nu-şĭ póte împlini chiămarea décă va deveni o jucăriă în mâna d-lorŭ Tisza-Trefort.

Nu de geaba primatele unguresců pórtă titlulŭ de principe, elŭ voiesce în adevĕrŭ sĕ domnéscă în fruntea clerului sĕu, şi biserica lui sĕ fiă o putere, nu subordinată ci coordinată puterei calvinescĭ a statului unguresců. La o alianţă cu guvernulŭ precum ne arată faptele petrecute în cei douĕḍecĭ de anĭ din urmă, cardinalulŭ-primate mai póte fi înduplecatŭ sub anumite condiţiunĭ, la o supunere necondiţiunată însĕ elŭ nu-şĭ va da nicĭodată consemţĕmĕntulŭ.

In vre-o douĕ rêndurĭ, când cu legea pentru scólele medie şi cu proiectulŭ de lege privitorŭ la căsătoriile mixte, episcopatulŭ catolicŭ a întratŭ în certă cu guvernulŭ. In privinţa scólelorŭ s'a încheiatŭ unŭ compromisŭ, ér proiectulŭ din urmă a trebuitŭ sĕ fiă retrasŭ de guvernŭ. Acum sĕmţindu-se mai tare, atâtŭ în camera magnaţilorŭ câtŭ şi în a deputaţilorŭ, guvernulŭ are de gândŭ sĕ reguleze şi afacerea căsĕtoriilorŭ mixte.

Primatele dela Strigoniu are sĕ mulţămescă propriei sale atitudine împăciuitóre de pănă acum situaţiunea neplăcută, ce a creat'o clerului sĕu politica şovinismului calvinistŭ. Este încă unŭ omŭ puternicŭ în Ungaria cardinalulŭ Simor, dér de aicĭ încolo va avé de furcă cu guvernulŭ, a căruia putere a lăsat'o sĕ se întăréscă aşa de tare, încâtŭ sĕ devină ameninţătóre în gradulŭ celŭ mai mare nu numai pentru biserică, ci chiar pentru libertatea individuală în statŭ.

Vedea-va acuma primatele cum va ieşi cu biserica lui din strîmtóre. Pentru acuma va fi interesantŭ a face amintire de pasulŭ ce i se atribue cardinalului dela Strigoniu. Se asigură adecă că dênsulŭ a înduplecatŭ pe Papa dela Roma de a protesta printr'o notă în contra strămutărei episcopilorŭ catolicĭ dintr'o dieeesă într'alta fără consemţĕmĕntulŭ curiei papale. In acésta notă Papa sĕ fi imputatŭ guvernului unguresců, că numirile şi transferările de episcopĭ le folosesce spre scopurĭ de partidă şi de corteşire.

Domnii Tisza Trefort, se înţelege, suntŭ în acéstă cestiune de alte părerĭ şi nu vorŭ sĕ cedeze din atotputernicia lorŭ nimicŭ. Putemŭ fi curioşĭ dér a vedé cum se va stêrşi acestŭ nou conflictŭ între catolicismŭ şi calvinismŭ.

Alegere de principe în Bulgaria.

Cu acéstă alegere, ce are de gândŭ sĕ o facă Sobrania bulgară viitóre, se ocupă „Neue freie Presse“ de Sâmbătă.

Numita foiă ḍice mai ântêiu, că o alegere de principe în Bulgaria numai atuncĭ ar avé înţelesŭ şi scopŭ, décă s'ar face în înţelegere cu Rusia. Recunósce că regenţii bulgarĭ dorescŭ sĕ restabiléscă stările regulate în Bulgaria alegêndu-şĭ unŭ principe, dér, esclamă „N. Fr. Pr.“, la câte dorinţe nu trebue sĕ renunţe în vieţă muritorii! Ea crede că prin alegerea unui principe Bulgarii ar face aḍĭ nu numai unŭ pasŭ pripitŭ, dér chiar periculosŭ pentru dênşii, căcĭ după cum a scrisŭ din Viena Stoilov lui Stoianov, »suflă unŭ vêntŭ aspru dela nordŭ“.

Vêntulŭ dela nordŭ a rĕsturnatŭ în Belgradŭ cabinetulŭ Garaşaninŭ şi în loculŭ lui a venitŭ Ristici cu amicii sĕi; o schimbare fórte nefavorabilă pentru regenţa bulgară, deorece e faptŭ că numirea lui Risticĭ este a se datori influinţei rusescĭ, er asigurările lui că va trăi în amiciţiă cu Bulgarii suntŭ mai multŭ cuvinte de politeţă diplomatică.

Vêntulŭ dela nordŭ insĕ nu suflă numai preste peninsula balcanică, elŭ suflă pănă la Egipetŭ. „Coresp. polit.“ confirmă scirea că Rusia şi Francia au adresatŭ note Turciei şi fără îndoială aceste douĕ puterĭ vorŭ pune tóte în mişcare spre a zădărnici convenţia anglo-turcéscă relativă la Egipetŭ. Rusia n'are interese în Egipetŭ, der se dă cu atâta energiă pe partea Franciei, mai întâiu din jalusiă şi mâniă în contra Angliei, apoi pentru că aştéptă contra-servicii din partea Franciei. Amiciţia, ce o oferă Ţarulŭ Republicei francese, trebue sĕ dea de gânditŭ celorŭ din Berlinŭ, dér mai multŭ încă celorŭ din Sofia. Germania e o putere formidabilă şi nu stă singură. Bulgaria e slabă şi părăsită de tótă lumea. Serviciulŭ ce-lŭ face aḍĭ Rusia Franciei în cestiunea egipténă, va cere într'o ḍi sĕ i se întórcă îndĕrĕtŭ cu dobêndă în cestiunea bulgară.

Ḍiua acesta — încheiă „N. fr. Presse“ — s'ar apropia numai décă s'ar face alegere de principe în Têrnova, şi cei ce suntŭ amicĭ Bulgarilorŭ, cei ce arŭ voi sĕ-i védă ferițĭ de sórtea de a fi predaţĭ graţiei Rusiei, aceia nu potŭ decâtŭ sĕ-i admonieze ḍicêndu-le: Ajutaţi-vĕ şi mai departe fără de principe, remâneţĭ pe têrêmulŭ dreptului şi alŭ tractatului de Berlinŭ.

Cabinetulŭ Risticĭ şi ameninţările din Viena şi Pesta.

„Moskovskija Vjedomosti“ publică citate amĕrunţite din articulele ḍiarelorŭ „Fremdenblatt“, „Neue Freie Presse“ şi „Neues Wiener Tagblatt“ din Viena şi „Pester Lloyd“ din Pesta asupra cabinetului Risficĭ, atrage atenţiunea asupra tonului lorŭ ameninţătorŭ şi apoi observă:

„Nu sciu, ce politică va urma noulŭ ministru-preşedinte sêrbŭ. N'avemŭ date ca sĕ judecămŭ după ele, întru câtŭ d-lui Risticĭ îi va succede a libera Serbia din captivitatea austro-ungară. Der consternaţiunea pressei austro-ungare ne convinge despre aceea, că în cercurile dătătóre de mĕsură în Serbia sĕ simte desavantagiulŭ ce l'a adusŭ politica urmată în ultimii şépte anĭ şi ca acolo suntŭ asiguraţĭ că vorŭ redobêndi libertatea prin Rusia.

Cehii şi Ruşii.

„Novoje Vremja“, nemulţămită şi indignată de necrológele ce le-au dedicatŭ organele Cehilorŭ bĕtrânĭ contelui Clam-Martinitz şi despre apologia făcută acestuia de Rieger scrie:

»Poporulŭ boemŭ e unŭ poporŭ slavŭ şi în realitate nu are idei catolice. Aparţinêndŭ *pro forma* bisericei catolice, îşĭ păstréză cu tóte astea vederile sale husitice şi urăsce Jesuitismulŭ. Contele Clam-Martinitz şi ceilalţĭ aristocraţĭ feudalĭ, carĭ au devenitŭ aliaţii D-rului Rieger, suntŭ urmaşii şi moştenitorii acelorŭ favoriţĭ ai ordinului Jesuiţilorŭ, carĭ după rĕsboiulŭ de 30 de anĭ 'şĭ-au alcătuitŭ spiţa genealogică pe cadavrele nobilimei naţionale boeme. Programulŭ contelui Clam-Martinitz avea de scopŭ propaganda pentru biserica catolică şi acea fracţiune, care s'a alăturatŭ la acéstă politică antislavă şi fórte periculósă pentru lumea slavă, nu se mai póte considera ca o parte a marei comunĭ slave. Toţĭ Slavii, neesceptionândŭ nicĭ pe Boemĭ, condamnă mijócele secrete ce se pregătescŭ în farmacia d-lorŭ Clam şi Rieger după recepta feudală-clericală. Catolicismului representatŭ prin „Vaterland« din Viena îi urméză *maghiarismului cu lăcomia sa de domniă* şi germanismulŭ cu apetitulŭ sĕu nesaţiosŭ. Lupta tuturorŭ Boemilorŭ, carĭ aducŭ omagii vederilorŭ în adevĕrŭ slave, contra fracţiunei anti-slave a lui Rieger este îndreptăţită şi simpatiile tuturorŭ Slavilorŭ trebue sĕ fiă pe partea contrarilorŭ slavĭ ai Cehilorŭ bĕtrânĭ.

Turcia, Rusia şi Austria.

Vorbindŭ despre relaţiunile dintre Turcia, Rusia şi Austria, fóia turcéscă „Nizam“ scrie următórele:

»Rusia lucréză pe faţă. Ea nicĭ odată nu se numesce amica nóstră şi nu'şĭ ascunde ostilitatea. Poarta scie bine acesta şi îşĭ reguléză politica conformŭ trebuinţelorŭ situaţiei. Poarta nu se plânge de locŭ, căcĭ acéstă stare de lucrurĭ nu e produsulŭ voinţei personale, ci consecinţa relaţiunilorŭ istorice ale Rusiei şi Turciei. Aceste douĕ ţĕrĭ suntŭ făcute spre a fi duşmane. Pacea şi înţelegerile carĭ în trecutŭ au fostŭ încheiate între aceste douĕ ţĕrĭ nu trebuescŭ considerate decâtŭ ca o suspendare momentană a ostilităţilorŭ. Altfelŭ stau lucrurile cu Austria. Austria fiindŭ o putere care, de concertŭ cu Turcia, este obiectulŭ politicei agresive a Rusiei, noi Turcii amŭ primit'o ca pe cea mai bună amică a nostră. Esaminândŭ lucrurile mai de aprópe, reese lămuritŭ că Austria e mai ameninţată de Rusia decâtŭ noi. Ceea ce vré Rusia înainte de tóte este de a smulge provinciile locuite de Slavĭ. Provinciile nóstre, în carĭ predomină poporaţia slavă, constituescŭ o parte neînsemnată a imperiului, pe când în Austria provinciile

cu poporațiă slavă predominantă constituescŭ aprópe Austria întregă. Décă noi n'am avé provincii slave, totŭ amŭ avé în Asia mică o putere, care la rigóre ar puté constitui basa cuceririi lumii; pe când Austria, fără provinciele sale slave, ar fi redusă la unŭ micŭ archiducatŭ care, spre a'șĭ salva naționalitatea, ar fi silitŭ sĕ se alăture la imperiulŭ germanŭ«.

Apoi fóia turcésca vorbesce despre demonstrațiunile Austro-Ungariei menite a proba sinceritatea simpatiilorŭ ei către Turcia, și adaugă:

„Astădĭ se sciă că tóte aceste demonstrațiunĭ n'au fostŭ decâtŭ minciunĭ. Pe când studenții ungurĭ ne vorbeau de frăție, guvernulŭ austro-ungarŭ subscria tractate de alianță cu dușmanii noștri avêndŭ de scopŭ sĕ împartă nefericita nóstră patriă«.

Sciri militare.

România. Cu incepere de 1 Iulie, spune „Lupta“, se vorŭ înființa și optŭ escadróne nouĕ de cavaleriă, afară de cele optŭ baterii nouĕ de artileriă despre care amŭ comunicatŭ. Acelașĭ dĭarŭ spune, că ministerulŭ de rĕsboiu a comandatŭ la Kinoch în Birmingham 20 milióne cartușe (patróne) care au sĕ fiă predate în celŭ mai scurtŭ timpŭ.

Alegerile de deputațĭ pentru dieta ungurésca.

Din fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudului, 20 Iuniu a. c.

Astădĭ în 20 l. c. s'au sĕvêrșitŭ alegerile dietalĭ și în cerculŭ nostru, în capitala fostului districtŭ de graniță Năsĕudŭ. Candidațĭ au fostŭ doi: unulŭ — scie-lŭ Dumnedeu cine-i — Dr. Jelenek Artur din Pesta, guvernamentalŭ și unŭ jidovŭ botezatŭ cu numele Fischer și totodată și opozițional ŭ. Cestŭ de alŭ doilea a candidatŭ, nu dóră ca sĕ-lŭ alegă, ci mai multŭ sĕ-șĭ jóce rolulŭ de jidanŭ... ceea ce credŭ că i-a și succesŭ, pentru că Dumineca în 19 l. c. la 4 ore șĭ-a retrasŭ candidatura pe cale telegrafică. Așa deră a rĕmasŭ numai guvernamentalulŭ.

Alegerea s'a începutŭ la 8 óre de diminețâ. Președintele alegerei a fostŭ profesorulŭ de gimnasiu din Năsĕudŭ *Maximŭ Popŭ*, substitutŭ de preș. *Iacobŭ Pradanŭ*, notarŭ prof. *Ioanŭ Lupoia*, subst. not. *Ioanŭ Jarda* și membrii de încredere prof. Dr. *Ioanŭ Malaiu Elia Burduhosŭ*. Nefiindŭ contra candidatŭ s'a proclamatŭ Jelenek cu unanimitate din partea Sasilorŭ, Jidovilorŭ și Ungurilorŭ cățĭ au fostŭ de față.

Românii inteligențĭ de pe valea Someșului n'au participatŭ nicĭ unulŭ, afară de notarĭ și de nisce învĕțătorĭ amărițĭ, carĭ se vede că n'au avutŭ ce lucra pe acasă; și așa au trebuitŭ sĕ bată halaripulŭ, seu mai bine disŭ calea mânzului până la Năsĕudŭ și apoi sĕ se întorcă acasă fără nicĭ o ispravă.

A urmat după aclamarea mamelucului-tiszaistŭ unŭ banchetŭ, care era arangiatŭ în trei hotelurĭ. In hotelulŭ celŭ mai de rêndŭ erau „nemeșii“ din Nimigea ungurescă în frunte cu popa lorŭ celŭ reformatŭ; dênșii câtŭ ce au ajunsŭ la hotelŭ, n'au așteptatŭ până ce li se va pregăti banchetulŭ, cum se cuvine la nisce »nemeșĭ«, desculțĭ și cu ciórecii rupțĭ, ci numai decâtŭ au strigatŭ: „nó, dă-ne popă de bĕutŭ décă ne-ai adusŭ aicĭ“!

In alŭ doilea hotelŭ au fostŭ cinstiții „patrioțĭ“, Sașii din Dumitra mare și Cepanŭ în frunte cu notarulŭ *Negelă*. Nu mĕ potŭ însĕ mira de ajunsŭ de compatrioții sasĭ, cum șĭ-au datŭ dênșii votulŭ unui guvernamentalŭ.

Sĕ mĕ ierte domnii conducĕtorĭ ai Sasilorŭ din Țera Bârsei! Dênșii pretindŭ că au părăsitŭ unŭ cercŭ electoralŭ numai fiindŭ că n'au avutŭ — vorbă sĕ fiă — încredere în Romanĭ. Der óre aicea cine i-au trântitŭ și blamatŭ pe compatrioții Sasĭ? Românii, carĭ n'au votatŭ, orĭ ei înșișĭ, carĭ veniră la alegere și strigară cu toții pentru guvernamentalŭ „hoch, leben? Der vorba Românului: „di, sĕ nu-țĭ apuce a dice“.

In alŭ treilea hotelŭ a fostŭ banchetulŭ „elitei“: amploiații, forestierii și oficianții dela baia statului din Rodna. Am vĕdutŭ la »osulŭ de rosŭ« afară de „bravii conducĕtorĭ ai clubului“ și nisce bieți flămândĭ; dér fiă le de bine.

Onore însĕ merită Românii și cu deosebire conducĕtorii Românilorŭ de pe **v a l e a B ă r g ă u l u i** căcĭ, afară de doi notarĭ și doi primarĭ, carĭ mai multŭ de frică s'au presentatŭ, nimenĭ n'a participatŭ.

Mĕ mirŭ însĕ de domnii profesorĭ! Óre décă au avutŭ puținŭ bunŭ simțŭ, chiar décă au fostŭ numițĭ și însărcinațĭ cu conducerea alegerei, n'au putută sĕ se mulțămescă? Óre n'au pututŭ sĕ-șĭ caute de trebile lorŭ, ca și ceilalțĭ colegĭ ai d-lorŭ? Omenĭ independențĭ, carĭ nu atêrnă nicĭ de grația lui Bánffy, nicĭ de a lui Tisza, nicĭ a nimĕnui? Nu vĕdŭ ei, cum aceștia stau cu securea la capulŭ Românismului sĕ i-lŭ reteze. Dela atarĭ profesorĭ slabe precepte și puțină moralitate, tăriă de caracterŭ și simțŭ românescŭ potŭ învĕța discipulii lorŭ.

Laudă și onóre merită toțĭ aceia, carĭ au rĕmasŭ fidelĭ programului nostru naționalŭ, dér rușine și blamŭ asupra fățarnicilorŭ!! *Scaevola.*

Cicudŭ, 22 Iunie 1887.

Domnule Redactorŭ! Cetindŭ în Nr. 111 alŭ St. diarŭ ce redigeațĭ, că preoții față cu alegerile dietalĭ trebue sĕ-șĭ împlinescă înainte de tóte datorința de Românĭ, trebue sĕ ne dóră și sĕ fimŭ întristațĭ atuncĭ, când premergêndŭ alegerilorŭ cu prețuitulŭ apelŭ și ca stăruințele nóstre, unulŭ din frații nostri și anumitŭ preotulŭ gr. or. *Ioanŭ Călugărŭ* dimpreună cu cumnatulŭ sĕu *Matieșŭ Iacobŭ* colectarŭ, *Antistia comunală* și cu unŭ delegatŭ din partea comunei pre care representațiunea nu l'a trimisŭ, și 2 jidanĭ, în 17 a. c. șĭ-au datŭ voturile candidatului guvernamentalŭ Miska. Nu ne putemŭ esplica indemnulŭ ce în deosebĭ a mișcatŭ pe păr. Ioanŭ Călugăru spre a se face ticălosa slugă a guvernului, decâtŭ de acolo că a obținutŭ dela Trefort 50 fl. Ne mângăemŭ însĕ cu aceea, că pe *poporulŭ dênsului nu l'au pututŭ seduce* spre a apuca cu elŭ pre cărarea lui Iuda.

Valea Bistriței, 21 Iunie 1887.

La 20 l. c. s'a sĕvêrșitŭ alegerea de deputațĭ dietalĭ în cele 2 cercurĭ electorale din comitatŭ, în Năsĕudŭ și Bistrița.

In Nĕsĕudŭ a fostŭ numai unŭ candidatŭ, guvernamentalulŭ Jellinek, perciunatŭ maghiarisatŭ, după cum sĕ vorbesce, care a fostŭ proclamatŭ ca alesŭ din partea conaționalilorŭ perciunațĭ alegĕtorĭ din cercŭ, a Sasilorŭ din Dumitra și de câțĭva diregătorașĭ citațĭ la alegere prin porunca celorŭ puternicĭ.

În cerculŭ electoralŭ alŭ Bistriței au fostŭ 2 candidațĭ, Sasulŭ Fluger cu programulŭ guvernului și adv. sasŭ din Bistrița Filkeni cu programulŭ naționalŭ săsescŭ.

Aicĭ frecarea între alegĕtorii celorŭ 2 candidațĭ a fostŭ mare și presiunea pe partea candidatului guvernamentalŭ șĭ-a ajunsŭ culmea. Insușĭ foișpanulŭ Banffy, bașa Comitatului în persónă a supraveghiatŭ alegerea și se întrecea cu creaturile sale în a duce pe alegĕtorĭ de spate la urnă pe partea candidatului guvernamentalŭ.

După multe sforțărĭ și după aplicarea tuturorŭ mijlócelorŭ folosite de cei dela putere în fericitulŭ nostru statŭ poreclitŭ liberalŭ constituționalŭ în astfelŭ de ocasiunĭ, candidatulŭ guvernamentalŭ Fluger a fostŭ alesŭ cu o maioritate de 140 voturĭ. Mare bucuriă în Israilŭ și o bețiă „pe pontŭ« înscenată de cei cu musca pe căciulă în frunte cu atotputernicnlŭ bașă comitatensŭ în onórea celui alesŭ și spre chefuirea celorŭ ce șĭ'au vêndutŭ consciința.

Resultatulŭ acestei chefuirĭ se putea vedé și a 2-a di și mai bine ni l'ar sci povesti șanțurile, în carĭ, precum părintele Palimete din Ardanŭ nu mai puținŭ și alții s'au adăpostitŭ. Sub stindardulŭ tricolorŭ liberalŭ unguresc abstragêndŭ de cațĭ-va alegĕtorĭ opincarĭ românĭ neconscii de ceea ce faceau se mai vedeau înaintândŭ spre urnă cu capetele plecate și cu pălăriile trase pe ochĭ ca sĕ nu vedă pe cei ce se rușinau de rușinea lor și învĕțătorii din Monorŭ, din Budaculŭ românŭ, din Santióna, din Herina, din Budușŭ precum și părintele capelanŭ din Monorŭ *Tanco* alăturea cu părintele *Palimete* din Ardanŭ, de carĭ sfințițĭ părințĭ și popa Briciŭ din Șomotelnicŭ îșĭ rîdea în pumnĭ că n'au făcutŭ ca și dênsulŭ, ci câte pentr'unŭ osŭ de rosŭ în nădejde și pentr'unŭ ciocanŭ de țuică puturósă șĭ-au vêndutŭ consciința lorŭ națională.

Abstrăgêndŭ de aceștĭ puținĭ și de câțĭva amploiațĭ și țĕranĭ dușĭ cu sila, ceilalțĭ alegĕtorĭ românĭ, lăuda lorŭ, șĭ-au vĕdutŭ de afacerĭ și au respectatŭ decisiunile conferinței dela Sibiiu.

— *Corespondentulŭ* —

De sub Buceciu, 21 Iunie 1887.

Stim. D-le Redactorŭ! Fiindŭ-că ierĭ, în 20 l. c., a fostŭ alegerea de deputatŭ în Făgărașŭ, spre a Vĕ pute face nota de lipsă în »Gazetă«, primițĭ o mică informațiune din parte'mĭ despre oile călbejite, carĭ au luatŭ parte activă la acéstă alegere.

Dintre cei din giurulŭ Branului: Brănenii au respectatŭ passivitatea. Au luatŭ parte la alegere numai: 1 *notarulŭ Branului* super., care fiindŭ suspendatŭ, a credutŭ, că pe acéstă cale se va restitui în oficiu. 2. *Primarulŭ Moeciului*, omŭ fără nicĭ o educațiune de Dómne ajută și crescutŭ între Ciagăii din Sĕcele. 3. Primarulŭ din Pórta (Branŭ) *Ioanŭ Stoianŭ*; acesta a mai luatŭ pe unŭ economŭ și pe bĕtrânulŭ învĕțătorŭ *Ioanŭ Balea*, care crede că pe acéstă cale se va pensionŭ. Rușine sĕ le fiă!

Din Predealŭ și Tohanulŭ nou câte 2—3 inșĭ.

Din Tohanulŭ vechiu se dice că vre-o 50 inșĭ au luatŭ parte; aceștia au făcutŭ rușine cercului întregŭ.

Deputatŭ s'a alesŭ bĕtrânulŭ Boier Antal. La banchetŭ au luatŭ parte tóte oile rĕtĕcite. Se înțelege că s'au ridicatŭ și multe toaste în limba maghiară și română, între carĭ unulŭ a fostŭ ridicatŭ de sfătosulŭ primarŭ din Branŭ-Porta în sănĕtatea alegĕtorilorŭ românĭ etc.

Téca, 22 Iunie 1887.

In 17 Iunie s'a făcutŭ și în cerculŭ electoralŭ alŭ Tecei alegerea de deputatŭ pentru dieta ungurescă. A fostŭ alesŭ cu aclamațiune br. Kemeny Janos, unulŭ din mamelucii „magnificĭ ai d lui Tisza.

Dintre alegĕtorii românĭ încă au fostŭ tîrițĭ mulțĭ la urna electorală, numai pentru ca gloria „magnificului“ mamelucŭ sĕ apară mai strălucită, căcĭ lipsă de ei nu avea, de-órece nu era contra-candidatŭ. Der Ungurulŭ așa-i făcutŭ, ca elŭ trebue sĕ momescă, fiă timpŭ de pace, orĭ viforosŭ. Tóte ca tóte, însĕ mi-sĕ rupe inima de durere, când trebue sĕ vĕ comunicŭ, că nisce învĕțătorĭ poporalĭ pĕcătoșĭ, că Georgiu Maiorŭ din Stupinĭ (Sĕ nu greșimŭ! — Elŭ nu este nicĭ pe departe din familia Maior-escilorŭ din Ormenișŭ) și Ioanŭ Moldovanŭ din Chiciudŭ, cu ocasiunea acestorŭ alegerĭ au fostŭ purtătorĭ de flamurĭ, firesce maghiare. Óre șĭ-au perdutŭ respectivii orĭ ce sémț de onóre? Nu văd ei că printr'o asemenea purtare se degradézâ stima și vĕda lorŭ proprie, și că décă adĭ mergŭ cu flamura inimicilorŭ scólelorŭ și ai culturei nóstre, mâne vorŭ fi înhămațĭ ca nisce dobitóce la carulŭ de triumfŭ alŭ magnificențelorŭ ungurescĭ? Dómne iértă-i că orbĭ și pĕcătoșĭ mai suntŭ.

FOILETONU.

Judecătorulŭ și dracu,

(Din povescile germanice.)

Trad. de Ioanŭ S. Spartali.

Intr'unŭ orașŭ din Germania trăia unŭ omŭ pe care îlŭ chema Schwarz, care avea lădĭ pline cu aurŭ și cu argintŭ și care era așa de sgârcitŭ cu săracii, așa de stricatŭ, așa de rĕu, încâtŭ lumea se mira cum de nu se crapă pămêntulŭ sĕ-lŭ înghită. Omulŭ acesta era judecătorŭ și făcea totŭ felulŭ de mișelii.

Intr'o di eși sĕ șĭ vadă viile și pe drumŭ întâlni pe dracu îmbrăcatŭ ca un domnŭ mare. Schwarz îlŭ salută până la pămêntŭ și îlŭ întrebă politicosŭ „cine este și de unde vine?“

„Ar fi mai bine pentru d-ta, sĕ nu ițĭ rĕspundŭ la întrebărĭ,« respunse necunoscutulŭ.

— „Décă odată 'mĭ place mie sĕ-mĭ respundĭ, trebue 'mĭ rĕspundĭ, dise judecătorulŭ, eu aci sunt atotputinte și nimenĭ nu cutéză sĕ mi se împotrivéscă. Decă 'mĭ va plăcea, potŭ la minută sĕ punŭ sĕ te aresteze și sĕ fi silitŭ apoi sĕ vorbescĭ.“

— „Décă e așa, îțĭ facŭ pe poftă. Mai intrebatŭ cine sunt? Află că sunt dracu.“

— „Hm! și ce cauțĭ aci?«

— „Adĭ e di de țêrgŭ în orașulŭ vostru. Viu sĕ iau și eu totŭ ce mi se va da seriosŭ.“

— „Fiă! dice judecătorulŭ, fă-țĭ treba. N'am poftă sĕ te oprescu: numai vréu se mergŭ cu tine ca sĕ vĕdŭ ce țĭ se dă.“

— „Ai face mai bine sĕ nu vii.“

— „Vreu sĕ vĕdŭ cum iei ceea ce țĭ se dă. Vreu negreșitŭ.“

— „Bine! sĕ mergemŭ!«

Amêndoi porniră spre piață unde era têrgŭ și unde mulțime de omenĭ vindeau și cumpĕrau. Toțĭ se inchinară în fața temutului judecătorŭ și a streinului.

Schwarz cerŭ două pahară cu vinŭ, dete unulŭ dracului și i dise:

„Ține, ia ce-țĭ dau eu.“

Insĕ dracu nu vrŭ sĕ bea pentru că scia că vinul nu'i fusese datŭ cu gândŭ bunŭ.

Trece odată pe lângă dênșii o țĕrancă ducêndŭ unŭ vițelŭ îndĕrtnicŭ legatŭ de gâtŭ cu unŭ ștrengŭ, care mergea când în drépta când în stênga și obosea intrarea pe biata femeiă, încâtŭ nĕcăjită dise vițelului:

„Ah! luate-ar dracu!“

„Ai auditŭ? ia vițelulŭ, este alŭ tĕu, dise judecătorulŭ«.

— „Nu, rĕspunse draculŭ. Nu'mĭ este datŭ în serios. Décă l'așĭ lua, femeii i'ar părea rĕu multă vreme după el.“

Puținŭ mai departe, o mama îșĭ certa copilulŭ și vĕdêndŭ pe copilŭ îndĕrtnicŭ, desnădăjduită îi strigă: »Du-te dracului.«

— „Ĕtă unŭ copilŭ pe care țĭ-lŭ dă. Ia-lŭ,“ dise judecătorulŭ.“

— „Nu, copilulŭ acesta nu'mĭ este datŭ cu totŭ dinadinsulŭ mie, și, décă l'așĭ lua, nenorocita lui mamă ar plânge mereu,“ rĕspunse dracu.

Schwarz și dracu umblă prin mulțime și întâlnescŭ doi lucrătorĭ certându-se cu furiă. Unulŭ dintre ei, după ce înjură în totŭ chipulŭ pe celălaltŭ, îi dise: „Destulŭ, sĕ te ia dracu!«

— »Ia-lŭ dise judecătorulŭ, vedĭ cum țĭ-lŭ dă.«

— „Ah! rĕspunse dracu, acela care pare că mi-lŭ dă îi este pré prietinŭ. Ilŭ orbesce bețiă în minutulŭ acesta. Dér décă l'ar pierde, s'ar mâhni forte multŭ.“

Deodată o femeiă bĕtrână și forte sĕracă, îmbrăcată numai în [illegible] galbenă și uscată, se opresce în fața judecătorului:

»Vai de tine! vai de tine! Tu eșcĭ bogatŭ și eu sunt sĕracă, tu mĭ-ai [illegible] și singura vacă cu care mĕ hrăneamŭ. Nu facu[illegible] nicĭ unŭ rĕu și fără milă mĭ-ai sărăcitŭ complitŭ. Dumnedeu sĕ facă dreptate! Sĕ îțĭ pedepséscă fără-de-legile ce facĭ, dracu sĕ te ia și sĕ aibă parte de tine și de sufletulŭ tĕu în iadŭ!“

— Ah! de astă dată iacă o vorbă sinceră, o voință a inimei. Iau ce mĭ s'a datŭ,“ dise dracu.

Și apucă pe judecătorŭ cu ghiarele de gâtŭ și fugi cu dênsulŭ.

SCIRILE DILEI.

Resultatulŭ alegerilorŭ de deputaţĭ în *Strigoniu* a produsŭ sensaţiune. In acestŭ comitatŭ nu s'a alesŭ nicĭ unŭ deputatŭ guvernamentalŭ, mulţămită atitudinei oposiţionale a primatelui şi a preoţimei sale. Partida guvernamentală a perdutŭ şi cele două cercurĭ din comitatŭ ce le avea, câştigându-le partida independentă.

—x—

După o nouă disposiţiune, *oficerii în reservă* potŭ apăre în uniformă numai la acele ocasiunĭ festive, la care vestmêntulŭ de onóre alŭ oficerului află locŭ potrivitŭ ca distincţiune militară orĭ socială. Atuncĭ se'nţelege că stau sub disposiţiunea punctului 652 din regulamentulŭ de serviciu alŭ armatei c. r. Gagistii în reservă, carĭ au o funcţiune civilă, nu potŭ purta uniforma militară când funcţioneză în acéstă calitate, de asemenea e interdisă purtarea uniformei când esercită o altă lucrare nemilitară seu la alegerĭ politice de orĭ-ce felŭ.

—x—

In curênd se va îndeplini *împreunarea poştelorŭ cu telegrafele.* Prin acesta speră guvernulŭ sĕ facă o economiă de 500,000 fl. în cheltuelile de administraţiă.

—x—

Concesiunea dată lui Gabor Ugron, ca sĕ facă lucrările pregătitóre pentru construirea unei *căĭ ferate vicinale* pe la *G. S. Miclăuşĭ* până la *pasulŭ Bicasŭ* şi dela *Braşovŭ* prin *S. St. Georgĭ şi Tusnadŭ* până la *Cicŭ-Sereda,* s'a prelungitŭ încă pe unŭ anŭ.

—x—

Comandantulŭ de corpŭ br. *Schönfeld* a inspectatŭ în dilele acestea garnisónele din Orĕştia şi Alba-Iulia.

—x—

Studenţii dela universitatea din *Agramŭ* au aruncatŭ cu ouĕ stricate între strigăte şi injurii în studentulŭ în dreptŭ Geyer, care — dicŭ ei — a făcutŭ o denunţare la judecătoriă. S'a pornitŭ cercetare.

—x—

La 22 Iunie n. s'a otrăvitŭ în *Clujiu* cu soluţiune de vitriolŭ tinĕra soţiă a contabilului institutului de creditŭ Karl Aranca. Ajutorulŭ medicalŭ a venitŭ pre târdiu. — E bătătorŭ la ochĭ, că de când s'a înfiinţatŭ „Kulturegyletulŭ“, Clujiulŭ a devenitŭ unŭ cuibŭ de sinuciderĭ.

—x—

Pe linia *Cucerdea-Tergu-Mureşului* s'a deschisŭ o nouă hallă (staţiune mică) în apropierea comunei *Cutifălenĭ,* lângă cantonulŭ No. 16, la care se vorŭ opri trenurile No. 1701, 1702, 1703 şi 1704.

—x—

Ministrulŭ comunicaţiunei Baross *a desfiinţatŭ taxa* ce se plătea poştei pentru îmânarea diarelorŭ la adresaţĭ. Ordinaţiunea respectivă s'a şi comunicatŭ oficielorŭ poştale.

—x—

Regina României a adresatŭ comitetului din Botoşanĭ pentru ajutorarea incendiaţilorŭ următórea telegramă: „*Comitetului incendiaţilorŭ din Botoşanĭ.* Cu mare măhnire am primitŭ scirea despre foculŭ îngrozitorŭ, care a ruinatŭ o mare parte a frumosului d-vóstre oraşŭ, lăsândŭ în urmă-i atâta miseriă. Voiu fi cu tótă inima lângă cei ce suferŭ şi sperŭ că lucrările comitetului d-vóstră vorŭ usca multe lacrĕmĭ. *Elisaveta.* Castelulŭ-Peleşŭ, 10 Iunie 1887'.

—x—

Principele Ferdinand de Hohenzollern, fratele Regelui României a sositŭ la Sinaia.

—x—

In urma propunerei făcute de d. V. A. Urechiă, *Academia română* a decisŭ sĕ trimită tóte publicaţiunile sale bibliotecei polonese, precum şi scólei „Hautes Etudes“ din Parisŭ.

Stupăritulŭ, întocmitŭ cu deosebire pentru poporŭ, pentru începĕtorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acestŭ ramŭ alŭ economiei, de Constantinŭ *Dimianŭ,* preotŭ în Breţcu. Braşovŭ, Tipografia Alexi, 1887. Acestŭ tratatŭ formézâ unŭ puternicŭ volumŭ de 154 pagine octavŭ. Cuprinde: Introducere. Albinele şi însuşirile lorŭ. Insuşirile recerute da stupăritŭ. Cunoscinţe necesare la procurarea stupilorŭ. Transportarea stupilorŭ. Locuinţele Albinelorŭ. Stupina. Sporirea. Nutrirea. Instrumente. Bólele şi inimicii albinelorŭ. Ce sĕ facemŭ ca sĕ avemŭ mai mare folosŭ dela albine. Pregătirĭ de ernatŭ. Ernatulŭ. Mierea. Céra şi cleiulŭ. Calendarulŭ stuparului (cele douĕsprędece lunĭ). Cuvêntŭ de încheiare Autorulŭ a tratatŭ stupăritulŭ câtŭ se póte de amĕrunţitŭ. Folosulŭ acestei lucrărĭ e necontestabilŭ şi celorŭ carĭ voescŭ a se ocupa cu stupăritulŭ nu le putemŭ recomanda unŭ mai bunŭ tractatŭ ca acesta, care intră în tóte amĕruntele acestui ramŭ economicŭ şi care mai are şi însuşirea, că e scrisŭ cu ortografia fonetică, într'o limbă de totŭ uşóră şi câtŭ se póte de curată. Precum suntemŭ informaţĭ parintele Dimianŭ într'unŭ referatŭ, adresatŭ din propria-i iniţiativă ministerului agri culturei din România, a arătatŭ térnei lui Dzierzon — despre care d-sa tractéză în cartea sa — şi precum amŭ cetitŭ în diarele din România, s'au şi comandatŭ asemenea térne pentru mai multe scóle de agricultură.

—

Şeredeiu, 18 Iunie 1887.

Onorate Domnule Redactorŭ! In 6 Iunie st. n. am arangiatŭ în comuna Şeredeiu unŭ maialŭ în favorulŭ şcólei românescĭ, ce se edifică de nou, şi pentru ca publicului interesatŭ sĕ pótă afla reuşita materială a acelui maialŭ, Vĕ rogŭ sĕ binevoiţĭ a da locŭ în preţuitulŭ D-v. diarŭ următorului raţiociniu publicŭ:

Imĭ permitŭ însĕ, déca nu aşŭ abusa de atenţiunea on. publicŭ cetitorŭ, a Vĕ schiţa, ca premersŭ raţiociniulŭ amintitŭ, că maialulŭ l'am arangeatŭ din două puncte de vedere: de o parte am avutŭ în vedere viéţa isolată a Românilorŭ din giurulŭ nostru, — de sub póla Meseşului selăgianŭ, — mai vêrtosŭ în aceste timpurĭ de grea ispită, când şi a vorbi unulŭ cu altulŭ ni se consideră de pĕcatŭ şi conspiraţiune contra sistemei domnitóre, éră de altă parte lipsa înfiinţărei unui fondŭ scolasticŭ la susŭ numita scólă.

Durere însĕ, că de astă dată am avutŭ puţină lume românéscă şi resultatulŭ nu a corĕspunsŭ pe deplinŭ aşteptărei.

Comuna Şeredeiu e o comună curatŭ românéscă, situată sub póla Meşeşului selagianŭ, în regiune romantică, avêndŭ mai vêrtosŭ pe aceste timpurĭ de véră unŭ aspectŭ cu totulŭ pitorescŭ; mĕ aşteptam decĭ, ca localitatea maialului sĕ fiă îndesuită de familii românescĭ după cuvêntulŭ poetului:

Românaşului îi place
Susŭ la munte la isvorŭ etc.

E destulŭ de tristŭ însĕ, că acéstă comună nu-şĭ are comunicaţiunile sale cu satele şi oraşele din apropiere, de órece îi lipsescŭ drumurile vicinale, ceea ce încă este unŭ motivŭ fundamentalŭ alŭ neparticipărei mai multorŭ óspeţĭ la maialŭ.

Dintre stimatele familii ce au participatŭ la maialŭ au suprasolvitŭ următórele: D-lŭ preotŭ din Stirciu A. Vicaşiu 1 fl., d-lŭ Gr. Flonta, preotŭ-cooperatore în Căţelulŭ rom. 1 fl., d. I. Belea, medicŭ cercualŭ în Crasna 1 fl., D-ra Stefania Popŭ, fiica d-lui notarŭ în Banişorŭ V. Popŭ, 1 fl., d-lŭ notarŭ cercualŭ în Sigŭ I. Ilieşiu 1 fl. Ni s'a mai trimisŭ pe lângă acestea dela d-lŭ advocatŭ în Zelahŭ Dr. I. Nechita 1 fl., dela d-lŭ protopopŭ în Banişorŭ I. Moldovanŭ 1 fl., Unŭ »anonimŭ“ în Zelahŭ, 10 fl. d lŭ pretore în Crasna Dominicu Nagy 10 fl. ér on. jude comunalŭ în Căţelulŭ rom. N. Milaşu 50 cr.

Acestea suprasolvirĭ marinimóse în suma de 27 fl. 50 cr. adăugêndu-se la suma intratelorŭ în diua de maial resultă 39 fl. 50 din care subtragêndu-se spesele de 27 fl. 50 cr.. rĕmânŭ 12 fl., în fondulŭ scolasticŭ, la acéstă sumă subscrisulŭ mai adauge 2 fl. şi aşa fondulŭ scólei se îmbunătăţeşte cu 14 fl v. a.

Primescă decĭ stimatele familii şi marinimoşii d-nĭ carĭ au săritŭ cu obolulŭ d-lorŭ întru ameliorarea fondului din cestiune cordiala nóstră recunoscinţă şi mulţămită, ce li-o aducemŭ pe acéstă cale atâtŭ în numele nostru, câtŭ şi al credincioşilorŭ din comuna Şeredeiu.

Mai avemŭ promisiunĭ făcute; pentru fondulŭ scolasticŭ — între familiile invitate la maialŭ — sperămŭ că şi acele cu permisiunea D-vóstră le vomŭ chita cu mulţămită în acestŭ diarŭ la timpulŭ sĕu.

Vasiliu Ghetien
preotŭ gr.c. rom. în Şeredeu.

Lista de subscripţiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai incursŭ:

Colecta onor. d. Ioanŭ Boerŭ preotŭ, dela poporu! din comuna Mureşŭ-Lechinţa .	12 fl.
Colecta onor. d. Ioanŭ Sonea preot, dela 20 poporenĭ gr. cat. din Zalnocŭ. .	90 cr.
Colecta onor. d. Alexandru Bărbulescu, dela poporulŭ românŭ din Sân-Mihaiulŭ de Câmpiă	2 fl. 50 cr.
Suma	15 fl. 40 cr.
Adăugêndŭ la acesta suma din nr. 128 alŭ „Gaz. Trans.' Lei noi 1220 şi	510 fl. 26 cr.
(Va urma). Totalŭ: Lei n. 1220	525 fl. 66 cr.

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

Declaraţiune.

Primindŭ ierĭ dela poştă *„Canvorbirile pedagogice'* din Panciova, Nr. 6 din 1 (13) Iuniu, am cetitŭ cu mare mirare pe pag. 128 următórea enunciaţiune: *„Vorŭ fi 4 anĭ, de când D-lŭ canonicŭ St. Bilţiu, în casa preparandială, în cuartirulŭ profesorului V. Borgovanŭ, înaintea mea s'a esprimatŭ în următorulŭ modŭ: „Acum avemŭ 40,000 fl., mĕ ducŭ la Il. Sa „sĕ i spunŭ,“ că putemŭ deschide scóla centrală“.* In interesulŭ adevĕru lui mĕ simţŭ îndemnatŭ a declara — aci în „Gazetă“ şi până la apărarea numĕrului procsimŭ din „Convorbirĭ“, — că Rs. d. canonicŭ Bilţŭ de 9 anĭ, de când locuiescŭ în edificiulŭ preparandialŭ, în presenţa mea nicĭ aci, la cuartirulŭ meu, nicĭ aiurea nicĭ-odată nu s'a esprimatŭ cu nicĭ unŭ cuvêntŭ despre starea fondului scólei centrale.

Prin urmare rogŭ pe corespondentulŭ respectivŭ, ca sĕ binevoiéscă a-şĭ modifica aserţiunile sale, conformŭ adevĕrului şi a nu amesteca în lucrurĭ aşa delicate persóne, ce nu stau în nicĭ o legătură cu acelea.

Gherla, 22 Iunie 1887.

V. Gr. Borgovanŭ m. p.
profesorŭ primarŭ de preparandiă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 27 Iunie. — La îmboldulŭ camerei comerciale din Braşovŭ şi a reuniunei industriale a ţĕrii, erĭ s'a ţinutŭ o anchetă în ministerulŭ de honvedĭ sub preşedinţa ministrului constătătóre din representanţii camerelorŭ de comerţŭ, în care s'a esprimatŭ că e de doritŭ a participa la furnisărĭ mica industriă. Industriaşilorŭ li s'a ofeзitŭ în 1878 ocasiune d'a se organisa, pentru ca ei deja în 1889 sĕ pótă lua parte la tractărĭ de oferte.

VIENA, 27 Iunie. — Regele Serbiei a primitŭ înainte de amédĭ pe Kalnoky. Intreţinerea a duratŭ două óre. După amédĭ s'a datŭ în onórea óspelui unŭ prândŭ de gală la Maiestatea Sa, la care au luatŭ parte şi Kalnoky, Szogenyi, Bogicevicĭ, supremulŭ demnitarŭ alŭ curţii. Regele Serbiei se întórce Vinerĭ la Belgradŭ.

DIVERSE.

De ce Eva n'a avutŭ servitóre? — O damă rĕspunde la acesta întrebare astfelŭ: „Se vorbescŭ multe despre greşelele femeilorŭ şi despre diferitele motive, pentru care au trebuinţă de atâtea servicii. S'a pusŭ — naturalŭ că de unŭ bărbatŭ — întrebarea, că pentru ce D-deu, când a creatŭ pe Eva din cósta lui Adamŭ, n'a făcutŭ totodată şi o servitóre petru ea. Rĕspunsulŭ e fórte simplu. N'a avutŭ trebuinţă de nicĭ o servitóre. Şi pentru ce nu? Fiindŭ că Adamŭ nu venea niciodată văetându-se la Eva cu ciorapii ruptĭ şi rugând'o sĕ-i cârpéscă, nicĭ cu cămaşa, căreia îi lipsea vr'unŭ nasture, nicĭ cu mănuşile plesnite, ca sĕ le cósă şi aşa mai departe. De asemenea nu umbla încócĭ şi încolo prin noróia fumândŭ ţigară şi apoi întorcêndu-se acasă sĕ céră a-i curăţi cismele. De asemenea nu sta totŭ cu nasulŭ în diare, şi apoi la apusulŭ sórelui ridicându-se căscândŭ, sĕ întrebe mormăindŭ: Mai e multŭ până ce vomŭ cina, dragă nevastă? Din contră de cele mai multe orĭ îşĭ făcea elŭ însuşĭ foculŭ şi atârna căldarea deasupra lui, elŭ însuşĭ scotea ridichĭ din pămêntŭ şi curăţea cartofĭ şi — scurtŭ vorbindŭ — îşĭ făcea datoria. Se mulţămea cu unŭ felŭ de bucate şi nu tânjea, când Eva strica vr'odată bucatele. Şervetele nu-i erau cunoscute, ci foi de palmŭ. Elŭ nu murdărea în fiecare di o cămaşă. Elŭ mulgea vacile şi chema găinile „pui‘, »pui“, »pui“, ca sĕ le dea de mâncare. Elŭ n'aducea niciodată la prândŭ o duzină de amicĭ, pentru carĭ Eva nu era pregătită. Nicĭ nu petrecea Adamŭ nóptea afară din casă, jucândŭ scat şi ferbel, şi Eva n'avea nevoiă sĕ stea deşteptă şi mâhnită. Adamŭ nu şedea în birturĭ, pe când Eva sta acasă legănândŭ pe miculŭ Cainŭ. Elŭ nu injura pe Eva în bucătăriă şi pantofii şi-i căuta în acelaşŭ unghiu unde-i punea. Când îşĭ descălţa cismele le aşeda sub unŭ smochinŭ, unde-şĭ găsea şi pantofii. Elŭ nu era de părere că Eva ar fi creată numai pentru ca sĕ-lŭ servéscă; elŭ nu suferea de ideа fixă, că ar fi desonoratorŭ pentru unŭ bărbatŭ, a uşura sarcina socie! sale. Da, onorabililorŭ domnĭ. de aceea Eva n'a avutŭ servitóre.« Rĕspunsulŭ damei e nostimŭ de totŭ, căcĭ, abstragêndŭ de unele defecte ce cu dreptŭ cuvêntŭ le imputŭ bărbaţilorŭ, lasă a se înţelege că dumnia-ei nu'i pre place lucrulŭ, dér nicĭ sĕ-şĭ bată capulŭ baremĭ cu o ciorbă. Deşi măritată, dér i-ar plăcea sĕ trăiéscă liberă şi independentă, bărbatulŭ însĕ negreşitŭ că sĕ-i dea totŭ ce pretinde ea, fără s'o supere măcarŭ cu cererea de a i se da unŭ şervetŭ la masă. Nostimă cocónă!

Nocrologŭ. — Subsemnaţii, în numele lorŭ, alŭ consângenilorŭ, amicilorŭ şi amicelorŭ, precum şi alŭ tuturorŭ cunoscuţilorŭ, cu inima înfrântă de durere aducŭ la trista cunoscinţă, că *Cornelia Cirlea născută Başiota,* sufletŭ de soţiă celŭ mai curatŭ, celŭ mai sincerŭ, celŭ mai iubitorŭ, inima de fiică cu iubirea cea mai devotată şi esemplară, nepóta, verişóra, nora, cumnata şi amica cea mai bună, în fragedа ei viéţă de 24 anĭ, şi o fericită vieţuire conjugală de 6 anĭ, dér după misituitóre suferinţe a unui morbŭ îndelungatŭ, în 17 Iuniu a. c. s. n. la 8 óre diminéţa şi-a datŭ nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului. Rĕmăşiţele ei terestre s'au depusŭ în 19 a l. c. după amédĭ la 3 óre în cimiterulŭ românescŭ gr. cat. lângă cele ale decedatului ei trate Emiliu, în Abrudŭ.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi amintirea bine-cuvêntată!

Mihaiu Cirlea, regiu notarŭ publicŭ ca soţŭ, Basiliu Başiota, jude reg. şi soţia sa născută Amalia Szabó ca părinţĭ, Petru Başiota ca unchiu, Eudochia Başiota ca bună, Amalia Cirlea ca sócră, Irma Remetei ca verişóră, Emiliu Eudochiţa şi Vasilie Başiota ca verĭ, Samoilŭ, Nicolau, Mariţi, Ioanŭ, Eufrosina, Petru şi Iosifŭ Cirlea ca cumnaţĭ şi cumnate.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 25 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 95
Rentă de hârtiă 5%	87.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60
Bonurî rurale ungare	104.40
Bonurî cu cl. de sortare	104.60
Bonurî rurale Banat-Timişŭ	104.50
Bonurî cu cl. de sortare	104 50
Bonurî rurale transilvane	104 60
Bonurî croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 20
Renta de hârtiă austriacă	81 25
Renta de arg. austr.	82.46
Renta de aurŭ austr.	112 40
Losurile din 1860	137.75
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.—
Act. băncei de creditŭ austr.	283.—
Argintulŭ —.— Galbiuî împărătescî	5 96
Napoleon-d'orî	10.03
Mărcî 100 imp. germ.	62 15
Londra 10 Livres sterlinge	126 50

Bursa de Bucurescî.
Cota oficială dela 12 Iunie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94½	95—
» convert. (6%)	87½	88½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	106½	107—
» „ „ (5%)	91¼	91¾
» » urban (7%)	104½	105—
» » » (6%)	96½	97—
» » » (5%)	88—	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.75	15.25
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 27 Iuniu st. n. 1887

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescî	8 64	8.66
Argint românesc	8.55	8.60
Napoleon-d'orî	9.97	10.02
Lire turcescî	11.30	11.36
Imperialî	10.33	10.36
Galbenî	5.89	5.93
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	100.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescî	113.—	114.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 ore 20 de minute sera.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescî:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 oră 55 minute după amedĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amedĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescî la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute sera.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amedĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amedĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Secuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre dimineţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre dimineţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amedĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Secuime* la Braşovŭ: 6 óre sera
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre dimineţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute sera.

TARIFA
anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.
Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă urmâtórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ
Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenu omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6.49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59	—
Micăsasa	12.42	—	11.16 11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12.33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4.51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenu de persóne
Clusiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10.47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta-Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenu de pers.	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	1 05	4.05	10.42	.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	02	—
Oradea mare	4. 2	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	. 8	—
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Gl ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Clusiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1 18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sighişóra	5.42	—	—	—	4 32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9 06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9 35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenu omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3 59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10.27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicica	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ